

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๗๖/๒๕๖๕

เรื่องพิจารณาที่ ๓๒/๒๕๖๕

วันที่ ๑๔ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

ระหว่าง { ศาลแขวงพัทยา ผู้ร้อง
- ผู้ถูกร้อง

เรื่อง พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๗ หรือไม่

ศาลแขวงพัทยาส่งคำโต้แย้งของจำเลยทั้งสอง (บริษัท ซีโอบ จำกัด ที่ ๑ และนายสมชาย จิตปรีดากร ที่ ๒) ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ ๖๐๗/๒๕๖๕ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ข้อเท็จจริงตามหนังสือส่งคำโต้แย้งของจำเลยทั้งสองและเอกสารประกอบสรุปได้ว่า นางสาวสุชาสินี พิงพวง เป็นโจทก์ ยื่นฟ้องบริษัท ซีโอบ จำกัด จำเลยที่ ๑ และนายสมชาย จิตปรีดากร จำเลยที่ ๒ ต่อศาลแขวงพัทยา ความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔ เนื่องจากจำเลยที่ ๑ โดยจำเลยที่ ๒ ในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อกระทำการแทนจำเลยที่ ๑ ร่วมกันสั่งจ่ายเช็คธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สาขาสวนไอเพลส แหลมฉบัง จำนวน ๕ ฉบับ เพื่อชำระหนี้เงินกู้ยืมพร้อมดอกเบี้ยที่จำเลยทั้งสองกู้ยืมเงินจากโจทก์ เมื่อเช็คทั้งห้าฉบับถึงกำหนดเรียกเก็บเงิน ธนาคารเจ้าของเช็คปฏิเสธการจ่ายเงินตามเช็คทั้งห้าฉบับ โดยให้เหตุผลว่า “เงินในบัญชีไม่พอจ่าย” และ “มีคำสั่งให้ระงับการจ่าย”

- ๒ -

โจทก์ติดตามทวงถามจำเลยทั้งสองให้ชำระหนี้ จำเลยทั้งสองเพิกเฉย เป็นกรณีที่จำเลยทั้งสองมีเจตนาที่จะไม่ให้ใช้เงินตามเช็ค หรือในขณะที่ออกเช็คคนนั้นไม่มีเงินอยู่ในบัญชีอันจะพึงให้ใช้เงินตามเช็คได้ หรือให้ใช้เงินมีจำนวนสูงกว่าจำนวนเงินที่มีอยู่ในบัญชีอันจะพึงให้ใช้เงินได้ในขณะที่ออกเช็ค หรือถอนเงินทั้งหมดหรือแต่บางส่วนออกจากบัญชีอันจะพึงให้ใช้เงินตามเช็คจนจำนวนเงินเหลือไม่พอที่จะใช้เงินตามเช็คคนนั้นได้ หรือห้ามธนาคารมิให้ใช้เงินตามเช็คโดยเจตนาทุจริต

ระหว่างการพิจารณาของศาลแขวงพัทยา จำเลยทั้งสองโต้แย้งว่า พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔ ที่กำหนดโทษอาญาแก่ผู้ออกเช็คในลักษณะที่ไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ ล้าสมัย เป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพ ทำให้ประชาชนเกิดความกลัวในการชำระหนี้ตามเช็คและใช้เช็คเพื่อชำระหนี้ เป็นการนำคดีอาญาใช้เป็นเครื่องมือบังคับลูกหนี้ให้ชำระหนี้ ทำให้ลูกหนี้ถูกดำเนินคดีอาญา ต้องถูกลงโทษจำคุกทั้งที่ไม่ใช่ผู้กระทำความผิดร้ายแรง เป็นกฎหมายที่ไม่มีความจำเป็นต้องกำหนดโทษจำคุกเพราะมูลเหตุที่โจทก์อาศัยเป็นเหตุแห่งการฟ้องมาจากการที่จำเลยทั้งสองไม่สามารถชำระหนี้ตามสัญญาได้ซึ่งเป็นเรื่องทางแพ่ง โดยกระทรวงยุติธรรมเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณายกเลิกพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว หากจำเลยทั้งสองต้องรับโทษอาญา จะได้รับความเดือดร้อนเกินสมควรโดยไม่จำเป็น นอกจากนี้ บทบัญญัติดังกล่าวไม่สอดคล้องกับกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ข้อ ๑๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๗ ขอให้ศาลแขวงพัทยาส่งคำโต้แย้งดังกล่าวต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒

ศาลแขวงพัทยาเห็นว่า จำเลยทั้งสองโต้แย้งว่าพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๗ ซึ่งศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวบังคับแก่คดี และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินี้ จึงส่งคำโต้แย้งดังกล่าวต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องนี้ต้องด้วยหลักเกณฑ์ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งพร้อมด้วยเหตุผลว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วย

- ๓ -

มาตรา ๕ และยังมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลส่งความเห็น เช่นว่านั้นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย ในระหว่างนั้น ให้ศาลดำเนินการพิจารณาต่อไปได้แต่ให้การพิพากษาคดีไว้ชั่วคราวจนกว่าจะมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ” และวรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่าคำโต้แย้งของคู่ความตามวรรคหนึ่ง ไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญจะไม่รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามหนังสือส่งคำโต้แย้งและเอกสารประกอบเป็นกรณีที่ ศาลแขวงพัทยาส่งคำโต้แย้งของจำเลยทั้งสองในคดีอาญา เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ว่า พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เชื้อ พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๗ ซึ่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๗ เป็นบทบัญญัติ ในหมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐ ที่กำหนดแนวทางการตรากฎหมายเพื่อให้รัฐพึงมีกฎหมาย เพียงเท่าที่จำเป็น โดยกำหนดกรอบแนวทางทั้งในแง่เนื้อหาและกระบวนการจัดทำกฎหมาย รวมทั้ง การดำเนินการภายหลังจากที่กฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว เพื่อให้รัฐตรากฎหมายที่มีผลเป็นการสร้างภาระ แก่ประชาชนโดยไม่เหมาะสม มิใช่เป็นบทบัญญัติที่คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลโดยตรง ไม่มีกรณีที่พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เชื้อ พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔ จะขัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๗ ได้ คำโต้แย้งของจำเลยทั้งสองไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคสอง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

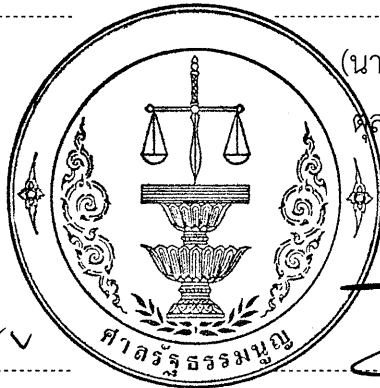
(คำสั่งที่ ๗๖/๒๕๖๕)

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนถล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ